

Lähettiläjä / Avsändare

SUOMEN RIISTAKESKUS

Sompiontie 1

00730 HELSINKI

029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm

Nro

21.01.2025

2025-1-000-35742-7

Vastaanottaja / Mottagare

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

Hakija

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS

Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Haettava lupa voimassa 1 vuotta

Eläinlaji ja lupamäärä:

ahma

1 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:

ahma

16.1.2025 - 31.1.2025

Hakemusalue:

Pinta-ala

300000 ha

- IMG-20250103-WA0087.jpg

Poikkeusperusteet:

AHMA

Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti:

-porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Kielletyt menetelmät:

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädettyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti:

Moottorikelkan näyttö pyynnissä

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädettyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmistä koskevista kielloista seuraavasti:

Keinovalon käyttö pyynnissä

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädettyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti:

Aseen kuljettaminen kelkan kyydissä

Hakemuksen perustelut

Syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen:

- ahma: Moottorikelkan käyttö lumitilanteen vuoksi. Keinovalon käyttö nopeasti pimenevien päivien vuoksi sekä aseiden kuljettaminen moottorikelkan kyydissä mm. lopetustilannetta varten

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:

- ahma: 20000 €

Selvitys vahingosta:

- ahma: Edellisen luvan jälkeen vahingot vain jatkuu ja pahenee kevättä kohti.

Keino tai toimenpide:

- ahma: Karkoitus=turhaa

Toimenpiteen vaikutukset:

- ahma: Ei ole muuta vaihtoehtoa kuin ampua peto.

Poikkeusluvan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella:

Yksilömäärä:

- ahma: 5-10

Kuvaus käyttäytymisestä:

- ahma: Tappaa poroja

Välitoimenpiteet

Hakemusalueelta on saatu ahma saaliiksi 4.1.2025.

Suomen riistakeskus on tarkastellut riistavahinkorekisteristä ahman aiheuttamat porovahingot ja havainnot hakemusalueella aikavälillä 5.1.2025-21.1.2025. Riistavahinkorekisterin mukaan hakemusalueelta on haettu korvauksia kolmesta ahman tappamasta porosta. Havaintoja oli kirjattu neljä kertaa. Havainnot koskivat yksittäistä eläintä.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää poikkeusluvan seuraavasti:

Ahma 1 kpl 22.1.2025 - 31.1.2025

Poikkeusedellytys

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohta: viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Poikkeuslupa-alue: Päätöksen karttaliitteeseen rajattu alue (Liite 1).

Poikkeusluvalla voidaan metsästää yksi erityisen merkittäviä porovahinkoja aiheuttanut ahma edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin säännösten edellyttämä oikeus.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti: ahman pyynnissä saa käyttää metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien estämättä maalla kulkevaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa (moottorikelkka) eläimen hätyyttämiseen ja jäljittämiseen sekä ampua maalla kulkevasta moottorikäyttöisestä ajoneuvosta (moottorikelkka) tai sen suojasta.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetyistä keinotekoisien valolähteen käyttökiellosta.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti:

metsästysasetta saa kuljettaa maastossa metsästyslain 35 §:n 3 momentin estämättä maalla kulkevalla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla (moottorikelkka). Moottorikelkassa moottorin käydessä metsästysaseen on kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan.

Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2 momentin kiellosta ahman välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (moottorikelkka) moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojukseen tai suojattuun tilaan.

Ehdot

Tämän poikkeuslupan nojalla voidaan pyytää päätöksessä mainitulla alueella edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin metsästyslain säännösten edellyttämä oikeus.

Pyynnissä tulee pyrkiä varmistamaan, ettei saaliiksi kohdennu ahmanaaras, jolla on pennut pesässä tai jota alle vuoden ikäinen pentu seuraa.

Poikkeuslupan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästää luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Poikkeuslupan käyttötarkoituksen vuoksi lupaa ei saa käyttää kaupallisessa tarkoituksessa.

Poikkeuslupan saajan on nimettävä metsästyslain 30 §:n perusteella metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästysasetuksen 23 §:n 3 momentin mukaan karhun, suden, ahman ja ilveksen metsästyksen johtajan tulee: 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästyksen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; sekä 3) huolehtia, että poikkeuslupan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 5 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Poikkeuslupan nojalla pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava Oulun poliisilaitokselle, Kainuun rajavartiostolle sekä Metsähallituksen erätarkastajalle ennen pyyntiin ryhtymistä. Lisäksi jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava Oulun poliisilaitoksille, Kainuun rajavartiostolle sekä Metsähallituksen erätarkastajalle. Lisäksi jokaisen pyyntipäivän jälkeen tulee tehdä ilmoitus metsästyksen päättymisestä edellä mainituille tahoille. Ilmoitus lähetetään poliisilaitokselle osoitteeseen pyyntiinhaileilmoitukset.oulu@poliisi.fi, Kainuun rajavartiostolle osoitteeseen joke.kr@raja.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajalle osoitteeseen miska.puumala@metsa.fi.

Mikäli metsästysalue ulottuu rajavyyhykkeelle, tulee huolehtia rajavyyhykeluvan hakemisesta Suomi.fi -palvelun kautta hyvissä ajoin ennen metsästyksen aloittamista

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien ja 35 §:n 3 momentin estämättä yhteensä enintään kymmentä

(10) moottorikelkkaa.

Moottoriajoneuvossa on moottorin käydessä metsästysaseen kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan lukuun ottamatta ahman välitöntä lopettamistilannetta.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että moottorikelkan käyttö maastossa edellyttää maanomistajan lupaa.

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 33 §:n estämättä keinovaloa.

Lukuun ottamatta edellä mainittuja poikkeuksia pyynnissä ja eläimen tappamisessa on sallittu käyttää ainoastaan metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sallittuja pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä.

Poikkeusluvan nojalla saaliiksi saatu ahma kuuluu valtiolle ja se on toimitettava Luonnonvarakeskukselle oheisena liitteenä olevan ohjeen mukaisesti. Poikkeusluvan saajan on otettava yhteyttä Luonnonvarakeskuksen suurpetotutkimukseen asiasta sopimiseksi.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, poliisille, Kainuun rajavartiostolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle poikkeusluvan nojalla tapahtuneen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus on tehtävä Suomen riistakeskukselle ensisijaisesti oma.riista.fi -palvelussa tai jos sen käyttäminen ei ole mahdollista, niin vaihtoehtoisesti sähköpostilla Suomen riistakeskuksen Kainuun aluetoimistolle osoitteeseen kainuu@riista.fi. Ilmoitus poliisille toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen pyyntiinlahtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi, Kainuun rajavartiostolle sähköpostilla osoitteeseen joke.kr@raja.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajalle sähköpostilla osoitteeseen miska.puumala@metsa.fi:
 1) ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi, taikka
 2) jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, ensimmäisenä arkipäivänä poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä.

Ilmoituksessa on mainittava tämän poikkeusluvan numero, saalisyksilö, sen sukupuoli, pyyntiajankohta ja pyyntipaikan koordinaatit. Lisäksi tulee ilmoittaa metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Lisäksi on tehtävä välittömästi tekstiviestillä saalisilmoitus Suomen riistakeskuksen Kainuun aluetoimistolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle. Tekstiviestillä on ilmoitettava, kun ahma on saatu saaliiksi ja tieto pyynnin aloituspaikasta. Suomen riistakeskuksen puhelinnumero on 029 431 2232 ja Metsähallituksen erätarkastajan puhelinnumero 040 484 1758.

Maastoon haavoittuneena jääneestä ahmasta on viipymättä ilmoitettava poliisille ja Suomen riistakeskuksen Kainuun aluetoimistolle.

Pyynnissä on muutoin noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä määrätään. Lisäksi on noudatettava, mitä muussa lainsäädännössä säädetään sekä niitä yksityisoikeudellisiin sopimuksiin perustuvia ehtoja, jotka on asetettu luvansaajan aluetta koskeviin metsästysoikeuksiin tai -lupiin.

Ahma ei kuulu luontodirektiivin liitteen IV tiukasti suojeltuihin lajeihin, eikä se kuulu myöskään liitteen V lajeihin, joiden metsästys on lähtökohtaisesti sallittua. Ahma kuuluu kuitenkin luontodirektiivin liitteen II lajeihin, mikä tarkoittaa, että niille on osoitettava erityisten suojelutoimien alueita.

Kansallisessa lainsäädännössä ahma on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädettyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi;
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi;
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeamisen edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1-3 kohdassa säädettyjä poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä:

- 1) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko maassa ja karhun, suden, ilveksen ja ahman kohdalla myös lajin biologiset ominaispiirteet;
- 2) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella;
- 3) tarvittaessa viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen; ja
- 4) metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa turvattavan lajin kanta maakunnassa ja koko maassa sekä lajin biologiset ominaispiirteet ja lajin elinvoimaisuuteen liittyvät uhat.

Suomen riistakeskuksen on kirjattava selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 4 mom. mukaan Suomen riistakeskuksen on 1 momentissa

säädetyt lisäksi poikkeuslupan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitetävä muiden tyydyttävien ratkaisujen mahdollisuus. Muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei pidetä karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeuslupan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeuslupan myöntämisedellytykset täyttyvät. Jos vahinkoa tai uhkaa aiheuttavan karhu-, susi-, ilves- tai ahmayksilön tunnistaminen ei sääolosuhteista, lajin biologisista ominaispiirteistä tai muusta perustellusta syystä johtuen ole mahdollista, voidaan poikkeuslupa myöntää kohdentamatta poikkeuslupaa tiettyyn yksilöön.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 2 momentin mukaan metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnettyssä ahmaa koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu kunnassa, johon kuuluu rajavyöhykettä, edellä mainitut tiedot on määrättävä ilmoitettavaksi myös rajavartiolaitokselle.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 1 momentin mukaan metsästyslain 41 a §:n 1 momentin nojalla myönnetty ahman tappamista koskeva poikkeuslupa on voimassa enintään 31 vuorokautta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan poikkeuslupan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille metsästyslain 41 §:ssä tarkoitetun poikkeuslupan nojalla tapahtuneen riistaeläimen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus on tehtävä ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeuslupan voimassaolon päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n mukaan on saalisrekisteriin ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjänumero.

Metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan 41 a §:n 1 momentin nojalla saaliiksi saatu ahma kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeväälle tutkimuslaitokselle. Tutkimuslaitoksen tulee hävittää riistaeläin, luovuttaa se yleishyödylliseen tarkoitukseen tai myydä valtion lukuun.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriö ei ole antanut asetusta poikkeusluvalla sallittavasta ahman metsästyksestä metsästysvuonna 2024-2025. Näin ollen Suomen riistakeskus voi myöntää poikkeuslupia mm. erityisen merkittävien porovahinkojen estämiseksi tai muissa metsästyslain mahdollistamissa tilanteissa. Tapauskohteisesti on kuitenkin harkittava ennen päätöksen tekemistä, onko muuta tyydyttävää ratkaisua ja haittaako metsästyksen suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai sen saavuttamista.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut ahmakannan hoitoa Suomen ahmakannan hoitosuunnitelmassa. Ahmakannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 19.6.2014.

SUOTUISA SUOJELUTASO (POIKKEUSLUVAN KOHTEENA OLEVAN RIISTAELÄINLAJIN KANTA HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA, MAAKUNNASSA SEKÄ KOKO VALTAKUNNASSA)

Luonnonvarakeskus on antanut arvionsa ahmakannan kehityksestä (Ahmakanta Suomessa 2024, Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 91/2024). Raportissa todetaan tarkemmin muun muassa seuraavaa: Vuoden 2024 helmikuussa ahmojen lukumäärä Suomessa arvioitiin olleen 415 (95 % todennäköisyysväli 348–495). Arvio pohjautuu riistakolmiolaskentoihin ja kolmen pohjoisimman kunnan (Enontekiö, Inari, Utsjoki) osalta Metsähallituksen koordinoimiin ja yhdessä paliskuntien kanssa suorittamiin aluelaskentoihin vuosina 2020–2023. Arvion pohjana on ahmojen todennäköisin yksilömäärä riistakolmioilla (375 yks., 95 %:n todennäköisyysväli 313–450 ahmaa) ja arvioon pohjoisimpien kuntien ahmakannasta (40 yks. 95 %:n todennäköisyysväli 35–45). Poronhoitoalueen riistakolmioilla liikkui 95 %:n todennäköisyydellä 61–147 ahmaa, todennäköisimmän yksilömäärän ollessa 100. Suomen ahmakannan yksilömäärä on kasvanut 1990-luvun alkuun verrattuna noin kymmenkertaiseksi. Vuoden 2024 kanta-arvio on noin 7 % pienempi kuin vuoden 2023 arvio (447 ahmaa). Yksilömäärän pieneneminen näkyy selvemmin poronhoitoalueen kolmioaineistossa, jossa ahman ylitysjälkien määrä putosi noin puoleen verrattuna vuoteen 2023. Muun Suomen alueella muutos oli pienempi. Satunnaisuus vaikuttaa vähälukuisen eläimen jälkien frekvenssiin riistakolmioilla. Siksi kannan kehityssuunnasta voidaan tehdä arvio vasta useamman vuoden aineiston pohjalta

Hakemusalue kuuluu ns. boreaaliseen eliömaantieteelliseen alueeseen, jossa ahman arvioidaan luontodirektiivin vuosien 2013-2018 raportoinnissa olevan epäsuotuisa, riittämätön, mutta trendin on todettu olevan vakaa ja tulevaisuuden suotuisan. Hallan paliskunnan alue rajoittuu idästä Venäjän rajaan.

Hakija arvioi hakemusalueella liikkuvan 5-10 ahmaa. Riistavahinkorekisterin mukaan hakemusalueella on tehty viime päivinä useita ahmahavaintoja. Havainnot koskivat yksittäistä eläintä.

Luontodirektiivin mukaan lajin suojelun taso katsotaan suotuisaksi, kun kyseisen lajin kannan kehittymistä koskevat tiedot osoittavat, että tämä laji pystyy pitkällä aikavälillä selviytymään luonnollisten elinympäristöjensä elinkelpoisena osana, ja lajin luontainen levinneisyysalue ei pienene eikä ole vaarassa pientyä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, ja lajin kantojen pitkäaikaiseksi säilymiseksi on ja tulee todennäköisesti olemaan riittävän laaja elinympäristö. Suotuisan suojelun tason määrittely tehdään luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa menettelyssä.

Suomessa ahmakanta on arvioitu olevan luontodirektiivin vuosien 2013-2018 raportoinnissa suotuisalla suojelutasolla ns. alpiinisella eliömaantieteellisellä vyöhykkeellä pohjoisimmassa osassa Lappia (Ylä-Lappi) ja tällä alueella kannan kehityssuunnan arvioitiin olevan kasvava.

Tunturi-Lapin (pohjoisen ja itäisen poronhoitoalueen kannanhoitoalueen pohjoisosan) ahmakanta onkin osa elinvoimaista Skandinavian ahmapopulaatiota. Lisäksi Itä-Lapin (pohjoisen ja itäisen kannanhoitoalueen Venäjään rajoittuvan osan) ahmakanta on osa Venäjän elinvoimaista ahmapopulaatiota. Muualla Suomessa ns. boreaalisella eliömaantieteellisellä vyöhykkeellä ahmakannan suojelutason on arvioitu luontodirektiivin vuosien 2013-2018 raportoinnissa olevan epäsuotuisa, riittämätön, mutta trendin on todettu olevan vakaa ja tulevaisuuden suotuisan.

Ahmojen määrää arvioidaan vuosittain Luonnonvarakeskuksen suorittaman kanta-arvion avulla. Vaikka kanta-arvioon poronhoitoalueella liittyy epävarmuustekijöitä, on se kuitenkin riittävän tarkka päätösharkinnan toteuttamisen kannalta.

Suomen riistakeskus katsoo, että tällä päätöksellä sallittu yhden ahman poistaminen ei vaaranna Suomen ahmakannan suotuisan suojelutason saavuttamista. Pyynnin suositus pyynnin kohdistamisesta muihin kuin ahmanaaresiin, joilla on pennut pesässä tai joita alle vuoden ikäinen pentu seuraa vastaa myös varovaisuusperiaatteen vaatimuksiin, sillä muiden yksilöiden poistaminen vaikuttaa kannan runsauskehitykseen vähemmän kuin lisääntymispotentiaaliltaan parhaiden yksilöiden poistaminen.

Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että ahmat aiheuttavat poronhoitoalueella niin mittavia vahinkoja, että niitä on jouduttu poistamaan viime vuosien aikana. Lukumäärien kasvaessa ahman esiintymisalue on vähitellen laajentumassa käsittämään jopa eteläisimmän Suomen.

Korkein hallinto-oikeus on myös todennut päätöksessään (10.9.2006, taltionro 1499) seuraavasti: poikkeusluvasta päättävä taho (Suomen riistakeskus) on velvollinen varmistamaan, että kukin päätös on luontodirektiivin ja kansallisten säädösten mukainen, niin että kulloinkin kysymyksessä oleva metsästys ei vaaranna suotuisaa suojelutasoa ja että muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole.

Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että Luonnonvarakeskuksen vuosittaiset kanta-arviot ahmalle mahdollistavat nopean reagoinnin, mikäli ahmakannan tilassa tapahtuisi odottamattomia muutoksia.

Lisäksi Suomen riistakeskus seuraa jatkuvasti ahmasaalista (Suomen riistakeskuksen tekemien päätösten nojalla saaliiksi saadut ahmat) sekä ahmojen muita kuolinsyitä (kuten tietoon tulleet salametsästystapaukset sekä liikenteessä tai muutoin tietoon tulleet kuolleet ahmat). Metsästysvuonna 2024-2025 tietoon tullut kuolleisuus on tällä hetkellä kuusi ahmaa Suomessa. Kolme näistä on auton alle jääneitä poronhoitoalueen ulkopuolella ja kaksi on metsästetty poronhoitoalueelta tämän päätöksen hakemusalueelta sekä yksi ahma on muutoin kuollut poronhoitoalueella. Koska eläinsuojeluperusteella ahmaa koskevien poikkeuslupien voimassaolo on rajoitettu päättymään jo tammikuun lopussa, on hyvin todennäköistä, ettei vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla saaliiksi saatujen ahmojen määrä olennaisesti eroa tämän metsästysvuoden aikana edellisistä vuosista. Metsästysvuonna 2023-2024 tietoon tullut kuolleisuus oli neljä yksilöä, joista kaksi ahmaa metsästettiin poronhoitoalueella ja kaksi ahmaa oli muutoin kuolleita poronhoitoalueen ulkopuolella. Metsästysvuonna 2022-2023 tietoon tullut kuolleisuus oli 5 ahmaa, joista kolme poronhoitoalueella ja 2 ahmaa sen ulkopuolella. Metsästysvuonna 2021-2022 tietoon tullut kokonaiskuolleisuus oli 13 ahmaa. Poronhoitoalueella

metsästettiin kolme ahmaa ja muutoin kuolleita oli yksi ahma.
 Poronhoitoalueen ulkopuolella muutoin kuolleita oli 9 ahmaa.
 Metsästysvuonna 2020-2021 tietoon tullut kokonaiskuolleisuus oli 6 ahmaa, joista poronhoitoalueelta neljä ahmaa ja poronhoitoalueen ulkopuolelta kaksi ahmaa.

Unionin tuomioistuimen asiassa (koski suttu) C-342/05 (komissio v. Suomi) 14.6.2007 antaman tuomion 29 kohdan mukaan ei ole suljettu pois, että vähäisen yksilömäärän tappaminen ei vaikuta luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen, joka on susikantojen suotuisan suojelun tason säilyttäminen niiden luontaisella levinneisyysalueella. Tuomion mukaan tällainen vähäinen poikkeus on asianomaisen lajin kannalta neutraali (ks. myös korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu taltionumero 1723, 28.5.2014).

Peilaten Luonnonvarakeskuksen viimeisimpiä kanta-arvioita ja huomioiden vuotuista tietoon tullutta kuolleisuutta, voidaan todeta, että tällä päätöksellä sallittu yhden ahman tappaminen ei vaaranna suotuisan suojelun tason saavuttamista. Kuten Luonnonvarakeskus toteaa kanta-arviossaan: Suomen ahmakannan yksilömäärä on kasvanut 1990-luvun alkuun verrattuna noin kymmenkertaiseksi.

Myös Pohjois-Suomen hallinto-oikeus katsoo päätöksessään (koski suttu, Dnro 1772/03.04.04.34/2022, annettu 7.12.2023), että metsästysvuonna tietoon tullut susien kuolleisuus kun ei ole poikennut merkittävästi aikaisemmista vuosista, voidaan arvioida, että riistakeskuksen poronhoitoalueelle myöntämä poikkeuslupa ei ole entisestään huonontanut suden epäsuotuisaa suojelun tasoa siten, että se olisi ristiriidassa luontodirektiivin 14 artiklan tavoitteen kanssa.

Tämän poikkeuslupapäätöksen perusteena on edellä kuvatut hakemusalueen ja Suomen ahmakannasta käytettävissä olevat Luonnonvarakeskuksen antamat tiedot ja muutoin saadut tiedot sekä Suomen ahmakannan hoitosuunnitelmassa esitetyt tiedot ja linjaukset sekä luontodirektiiviin liittyvä oikeuskäytäntö ja julkaistu tulkintaohjeistus. Suomen riistakeskus toteaa lisäksi, että poikkeuslupien myöntämisen edellytys ei ole se, että ahmakannan tulisi olla suotuisalla suojelun tasolla. Olennaista on se, että vaikutus ahmakantaan jää niin vähäiseksi, että suotuisan suojelutason saavuttamista koskeva tavoite ei vaarannu. Näin ollen Suomen riistakeskus katsoo, että tämän päätöksen mukaisella ajallisesti ja alueellisesti rajatulla poikkeamisella ei haitata suotuisan suojelun tason säilymistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Edellä mainittuihin tietoihin perustuvassa harkinnassa on otettu myös huomioon se, ettei pyynnistä aiheudu merkittävän kielteisen vaikutuksen vaaraa kyseessä olevien populaatioiden rakenteelle maakunnan taikka poikkeuslupa-alueen mittakaavatasoillakaan (ks. EU:n tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17).

LAJIN BIOLOGISET OMINAISPIIRTEET

Luonnonvarakeskuksen raportin mukaan (Ahmakanta Suomessa 2024, Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 91/2024) Ahma on meillä esiintyvistä suurpedoista selvästi vähälukuisin Euroopassa. Sitä esiintyy vain Suomessa, Norjassa, Ruotsissa ja Venäjällä. Ahma rauhoitettiin

Ruotsissa jo vuonna 1969. Esiintymisessään vahvasti Ruotsin puolelle keskittyvä skandinaavinen ahmakanta on rauhoituksen jälkeen yksilömäärältään moninkertaistunut ja levittäytynyt myös Suomen tunturialueelle. Suomessa ahma rauhoitettiin vuonna 1982, jolloin kannan koon arvioitiin kuitenkin olleen vain muutamia kymmeniä yksilöitä. Rauhoituksen jälkeen ahma alkoi asteittain runsastua.

Ahma esiintyy Suomessa kahtena populaationa. Pohjois-Lapin ahmat kuuluvat skandinaaviseen kantaan ja muualla Suomessa tavattavat yksilöt ovat pääosin samaa populaatiota Luoteis-Venäjän ahmakannan kanssa (Lansink ym. 2020). Poronhoitoalueen ulkopuolisen ahmakannan populaatiogenetiikkaa on tutkittu analysoimalla etenkin erityisistä karvapydyksistä saatuja näytteitä. Lapissa Metsähallituksen kenttähenkilöstö on kerännyt talteen ulostenäytteitä. Pohjois-Lapin ahmat liikkuvat myös Norjan ja Ruotsin puolella (Kleven ym. 2019, Lansink ym. 2020). Syynä ahmojen vähentymiseen Tunturi-Lapin laskenta-alueilla on todennäköisesti ahmakantaan kohdistunut pyynti, joka ollut etenkin Pohjois-Norjassa huomattavan voimaperäistä. Suomen Tunturi-Lappiin rajoittuvilla alueilla Norjassa tapettiin vuosina 2014–2020 yhteensä 161 ahmaa. Ahman esiintymiseen Länsi-Suomessa heijastuu 1980- ja 1990-luvuilla toteutetut, yhteensä 15 yksilön siirtoistutukset. Läntisessä Suomessa on jo 2000-luvun alkupuolelta lähtien esiintynyt pentuja tuottava populaatio.

Ahma on arktisella ja alpiinisella tundralla sekä pohjoisissa havumetsissä elävä kookas näätäeläin, joka on sekä raadonsyöjä että etenkin poronhoitoalueella myös aktiivinen saalistaja.

Ahma on hidas lisääntyjä; naaras synnyttää kerrallaan tavallisesti 2–3 pentua ja skandinaavisen tutkimusaineiston perusteella pitää usein väli vuoden lisääntymisessään. Ahma saa pentuja tavallisesti helmikuussa, mutta voi joskus synnyttää jo tammikuun loppupuolella. Skandinaavisessa, 31 pentuetta käsittävässä aineistossa aikaisin pentue oli syntynyt 29. tammikuuta (Aronsson 2017). Naaras usein siirtelee pentuja pesäpaikasta toiseen, minkä takia naaraan liikkuminen ei keskity yhden pesäpaikan ympäristöön (Aronsson 2017).

Ahman ravinnon koostumus vaihtelee alueellisesti. Itä-Suomessa pesivien ahmanaraiden ravinnossa päärooli on hirvillä, joita ahmat löytävät haaskoina susien reviiireiltä (Koskela ym. 2013a). Ruotsissa on havaittu hirvenpyynnin ohessa metsään jääneillä hirvien jäännöksillä olevan ahmalle suuri merkitys myös susilaumojen reviiireillä (Wikenros ym. 2013).

Poronhoitoalueella pesivien ahmojen ravinnossa tärkeimmällä sijalla on poro (Koskela ym. 2013a). Havumetsäalueen ahmat saalistavat myös metsäjäniksiä (Koskela ym. 2013b). Skandinaviassa on havaittu pikkujyrsijöiden esiintymishuippujen vaikuttavan ahmojen pentutuottoon (Landa ym. 1997). Suomen Pohjois-Lapin tuntumaan sijoittuvalla tutkimusalueella Ruotsissa lähettimellä varustetut ahmat tappoivat talvella keskimäärin kaksi poroa kuukaudessa (Mattisson ym. 2016). Suomessa kirjataan ahman tappamiksi poroja lähes pelkästään talvella. Ruotsin tutkimusalueella ahmat tappoivat kesällä hieman yli kaksi poroa kuukaudessa (Mattisson ym. 2016).

Ahman elinpiirien koosta ei ole Suomessa kerättyä aineistoa. Skandinavian tunturialueella kerätyn aineiston mukaan naaraiden elinpiirin pinta-ala on keskimäärin 170 km² ja urosten 730 km² (Persson ym. 2010). Nuorten

ahmojen tiedetään voivan vaeltaa satojen kilometrien päähän synnyinalueeltaan, mutta keskimääräiset etäisyydet uudelle elinalueelle olivat esimerkiksi skandinaavisessa aineistossa uroksilla vain 51 km ja naarailla 60 km (Vangen ym. 2001).

HAKEMUKSEN KOHTEENA OLEVAN RIISTAELÄINLAJIN YKSILÖN TAI YKSILÖIDEN KÄYTTÄYTYMINEN HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA

Haetulla poikkeuslupa-alueella ahma on jo aiheuttanut kumuloituvia porovahinkoja.

Riistavahinkorekisterin mukaan hakemusalueelta on haettu korvauksia kolmesta ahman tappamasta porosta aikavälillä 5.1.2025-21.1.2025. Viimeaikaiset tapetut porot ja ahmasta tehty havainnot sijoittuvat suhteellisen pienelle alueelle hakemusalueen keskiosaan.

Riistavahinkorekisteristä saatujen tietojen mukaan paliskunnan alueelta tämän poronhoitovuoden aikana on haettu korvauksia 30:sta ahman tappamasta porosta, joista 19 sijoittuu hakemusalueelle.

Aikaisempien kokemusten perusteella ahma aiheuttaa erityisen paljon porovahinkoja kevättalvella, joka vahinkotilastojen perusteella on toteutunut useasti myös tällä hakemusalueella. Esimerkiksi Hallan paliskunnan alueelta haettiin korvauksia edellisenä poronhoitovuonna yhteensä 144:sta ahman tappamasta porosta, joista 133:n poron arvoitu kuolinaika ajoittui joulukuusta lähtien.

Suomen riistakeskus katsoo, että tässä kyseisessä tapauksessa on käsillä samankaltainen tilanne, kuin Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksessä (koski sutta, Dnro 1772/03.04.04.04.34/2022, annettu 7.12.2023). Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden mukaan suden on katsottava aiheuttaneen vaaran erityisen merkittävän vahingon syntymisestä. Sillä, että valtio korvaa aiheutuneita vahinkoja, ei ole merkitystä arvioitaessa vahinkoedellytyksen täyttymistä.

Näin ollen metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohdassa poikkeuslupan myöntämiselle asetettu edellytys erityisen merkittävän vahingon ehkäisemisestä on täyttynyt.

Ruotsalaisnorjalaisessa tutkimuksessa (Mattisson ym. 2016) havaittiin ahman tappavan keskimäärin 2 poroa kuukaudessa. Lisäksi saman tutkimuksen mukaan on havaittu jopa 15 tapettua poroa per ahmayksilö yhden kuukauden aikana.

VIRANOMAISTEN, JULKISIA HALLINTOTEHTÄVIÄ HOITAVIEN ORGANISAATIOIDEN JA TUTKIMUSLAITOSTEN TIEDOT, JOTKA LIITTYVÄT POIKKEUSLUVAN HAKUPERUSTEESEEN

Riistavahinkorekisterin mukaan hakemusalueelta on haettu korvauksia kolmesta ahman tappamasta porosta aikavälillä 5.1.2025-21.1.2025.

ARVIO AHMAN AIHEUTTAMISTA TULEVISTA VAHINGOISTA

On oletettavissa, että porotaloudelle aiheutuvat vahingot kasvavat edelleen huomattavasti porojen talvehtimisalueella lumen syvyyden kasvaessa mentäessä kohti kevättalvea.

TOIMENPITEET, JOTKA POIKKEUSLUVAN SIJASTA VOITAISIIN TOTEUTTAA (MUUN TYYDYTTÄVÄN RATKAISUN KÄYTTÖ)

Luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta velvoittaa jäsenvaltiot esittämään täsmälliset ja asianmukaiset perustelut sille, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole niiden päämäärien saavuttamiseksi, joihin on vedottu poikkeuksen tueksi (ks. esim. unionin tuomioistuimen tuomio C-342/05, kohta 31 ja unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 49). Tätä perusteluvollisuutta ei ole noudatettu silloin, kun poikkeuksesta tehdyssä päätöksessä ei ole mainintaa siitä, ettei muuta tyydyttävä ratkaisua ole, eikä viittausta tämän osalta merkityksellisiin teknisiin, oikeudellisiin ja tieteellisiin selvityksiin (unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 50).

Suomessa riistavahinkolain (105/2009) mukaisessa korvausjärjestelmässä suurpetojen tappamana löydetyn poron käypää arvoa vastaava määrä korvataan poronomistajalle puolitoistakertaisena. Puolitoistakertaisuus on perusteltua, koska vain osa aikuisista poroista löydetään eikä löytämättömistä aikuisista poroista aiheutuvaa vahinkoa korvata muilla keinoin. Lisäksi maksetaan laskennallista vasahävikkikorvausta, joka perustuu pitkäaikaiseen tutkimukseen suurpetojen poronvasoille aiheuttaman tuhon tasosta.

Ahman samoin kuin muidenkin suurpetojen osalta on usein esitetty ratkaisuksi siirtymistä reviiripohjaiseen korvausjärjestelmään. Korvausjärjestelmän muuttaminen ei ratkaise vahinkoihin eikä etenään petovahinkokorvausmäärärahoihin liittyvää ongelmaa, sillä jo nykyisen järjestelmän kohdalla on ollut suuria vaikeuksia maksaa korvauksia täysimääräisenä vahingonkärsijöille. Huomattava on myös, että korvausjärjestelmän muutos ei ole pelkästään kansallisesti ratkaistavissa. EU-tasolla sellainen muutos ei ole suurpetojen suojelusta vastaavan komission ympäristöpääosaston käsissä, vaan korvausjärjestelmän muuttaminen edellyttää maatalouspääosaston hyväksyntää virallisessa notifiointiprosessissa. Lisäksi reviiripohjaista korvausjärjestelmää vastustetaan laajasti paliskunnissa mm. seuraavista syistä: ei vähennä vahinkojen määrää, ahmalla ei ole rajattavaksi soveltuvia reviirejä, vaatii valtiolta mittavia tutkimusresursseja ahmojen kartoittamiseen ja ahmanpesien etsintään, ei poistaisi petokantojen kontrolloinnin tarvetta, korvauksen kohdentuminen koko paliskunnalle kestämaton ratkaisu, osa nykyisistä vahinkopaliskunnista jäisi ilman korvauksia, asettaisi paliskuntien osakkaat keskenään eriarvoiseen asemaan, raadot tulisi edelleen etsiä maastosta omistajan todentamiseksi, aiheuttaisi merkittäviä taloudellisia tappioita ahmatuhoista kärsiville yksittäisille poronomistajille, ohjaisi korvauksia sivutoimisille tai harrastuksenomaisesti poronhoidon parissa toimiville. Edellä olevan vuoksi maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole suunnitelmia siirtyä reviiripohjaiseen korvausjärjestelmään.

Lisäksi EU:n komissio on todennut parlamenttikysymykseen (E-3942/08) antamassaan vastauksessa, että EU:n harjoittaman suurten petoeläinten suojelupolitiikan menestys riippuu olennaisesti paikallisten asukkaiden

asenteista. Suurten petoeläinten vuoksi paikalliset asukkaat ovat oikeutetusti huolissaan omasta turvallisuudestaan sekä karjan, kotieläinten ja riistan menetyksistä. Nämä on otettava huomioon pyrittäessä saavuttamaan tasapaino direktiiveissä säädettyjen suojelutavoitteiden kanssa.

Vaihtoehtoiseksi ratkaisuksi on esitetty myös vahinkoahmojen siirtoa poronhoitoalueen ulkopuolelle. Ahmakannan hoitosuunnitelmassa todetaan, että siirtoistutuksiin ryhdytään vain, mikäli paikallisen väestön asenteet hanketta kohtaan ovat riittävän myönteisiä. Tähän mennessä saatujen selvitysten perusteella paikallisen väestön suhtautuminen (esim. Pohjois-Savo, Keski-Suomi) on ollut sen verran kielteistä, ettei ahmojen siirtoihin ole ollut edellytyksiä. Sen lisäksi on myös syytä huomioida ahmakannan luontainen levittäytyminen ja runsastuminen viime vuosina näillä alueilla. Muutamien yksilöiden siirroilla ei siten olisi käytännössä merkitystä kyseisten alueiden tai muun eteläisen Suomen ahmakannalle ja sen kehittymiselle edelleen suotuisaan suuntaan. Näin ollen maa- ja metsätalousministeriön linjauksen mukaan ahmoja ei myöskään nykytilanteessa siirretä paikasta toiseen. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei voida karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeusluvan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on päätöksessään (Dnro 00563/17/7305, annettu 5.6.2019) todennut, että reviiripohjaiseen korvausjärjestelmään siirtyminen tai siirtoistutukset eivät ole olleet tässä tapauksessa asian kiireellisyyteen nähden toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoisia ratkaisuja. Asiassa ei ole muutoinkaan esitetty muuta tyydyttävää ratkaisua kuin ahmojen tappaminen tarvittavan vaikutuksen saavuttamiseksi.

Suomen riistakeskus katsoo, että vahinkoa aiheuttavan ahman häätäminen hakemusalueelta ei ole tyydyttävä ratkaisu vahinkojen estämiseksi, koska poroja tappava ahma todennäköisesti palaa takaisin elinpiirilleen saalistamaan poroja tai se siirtyy toiselle alueelle tappamaan poroja. Poronhoidon luonne ja alueen olosuhteet huomioon ottaen ahman porotaloudelle aiheuttamia vahinkoja ei käytännössä voida ehkäistä esimerkiksi aitaamalla poroja. Lisäksi vapaasti laiduntavien porojen suojaaminen on käytännössä mahdotonta, ja vahinkoja syntyy porojen valvonnasta ja laiturilla läsnäolosta huolimatta (usein yöaikaan). Vapaasti laiduntavaa isoa porotokkaa ei voi myöskään laittaa aitaukseen. Myös korkein hallinto-oikeus (Dnro 3493/1/13, annettu 28.05.2014) ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeus (Dnro 1772/03.04.04.04.34/2022, annettu 7.12.2023) ovat katsoneet vastaavan kaltaisissa tilanteissa suden osalta antamissa päätöksissään ja edelleen Pohjois-Suomen hallinto-oikeus ilveksen osalta annetussa päätöksessä (Dnro 00022/17/7305, annettu 30.11.2018), että tarvittavan vaikutuksen saavuttamiseksi ei ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin kyseisten suurpetojen poistaminen tappamalla hakemusalueelta

Lisäksi porovahinkojen ennalta ehkäisyä on selvitetty seikkaperäisesti erillisissä hankkeissa, kuten esimerkiksi Suomussalmen kunnan hallinnoimassa ”Maasuurpetojen vaikutukset, seuranta ja vahinkojen ennaltaehkäisy” -hankkeessa. Hankkeessa ei kuitenkaan löydetty porotalouden kannalta toimivia ratkaisuja.

Näin ollen hakemusalueella ei ole metsästyksen ohella käytännössä toteutettavissa muita tyydyttäviä ratkaisuja ahman aiheuttamien erityisen

merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi.

Suden, ilveksen, ahman ja karhun pyyntiin myönnettyjen poikkeuslupien käytön seurannalla on voitu osoittaa, että erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttavan yksilön poistamisella voidaan estää erityisen merkittävien porovahinkojen syntymistä.

Hakemuksen mukaan ahman karkotus on turhaa.

Edellä olevan perusteella Suomen riistakeskus on päätösharkinnassaan katsonut asiassa merkitykselliseen parhaaseen tieteelliseen ja tekniseen asiantuntemukseen tukeutumalla sekä ottamalla huomioon akuutissa tilanteessa kyseessä olevaan erityiseen tilanteeseen liittyvät olosuhteet, että asetetun päämäärän saavuttamiseksi ja akuutin ongelman ratkaisemiseksi ei ole päätöksen mukaisella poikkeuslupa-alueella olemassa muuta tyydyttävää ratkaisua (ks. C-674/17 ja C-601/22). Toisin sanoen Suomen riistakeskus on arvioinut muita mahdollisia ratkaisuja asiassa merkityksellisen parhaan käytettävissä olevan tieteellisen ja teknisen asiantuntemuksen perusteella ottamalla huomioon myös muun muassa niiden taloudelliset vaikutukset - vaikka ne eivät olekaan ratkaisevia - ja punnitsemalla näitä ratkaisuja suhteessa asianomaisen eläinlajin suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai ennalleen saattamista koskevaan yleiseen tavoitteeseen (ks. C-601/22, kohta 86).

Hakemusalueella syntyneet porovahingot kokonaisuudessaan ovat jo erityisen merkittäviä ja todennäköisesti kasvavat edelleen. Poikkeuslupa-alueella ei siten ole muuta tyydyttävää ratkaisua kuin poiketa ahman rauhoituksesta päätöksen mukaisesti.

NATURA-ARVIOINNIN TARVEHARKINTA

Luonnonsuojelulain (9/2023) 34 §:n mukaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

Ahma kuuluu luontodirektiivin liitteen II ensisijaisesti suojeltaviin lajeihin. Ahman elinympäristöt ovat siis luontodirektiivin aluesuojelun piirissä. Ahman suotuisan suojelutason saavuttamiseksi ja säilyttämiseksi ahmalle tulee luontodirektiivin 6 artiklan velvoittamana osoittaa erityisiä suojeltuja elinympäristöjä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Natura 2000 -verkostoon tulee kuulua alueita, joilla varmistetaan ahman elinympäristöjen suotuisa suojelutaso tai tarvittaessa ennalleen saattaminen ahman luontaisella levinneisyysalueella. Luonnonsuojelulain (9/2023) 5 luku sisältää Natura 2000 verkostoa koskevat erityissäännökset. Ahma on merkitty useisiin ahman esiintymisen painopistealueilla määriteltyjen Natura 2000-alueiden lajiluetteloihin.

Tämän poikkeuslupan nojalla sallittu poikkeaminen ahman rauhoituksesta ei ole sellainen hanke tai suunnitelma, joka todennäköisesti merkittävästi heikentäisi Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden FI1200742 Murhisalo ja FI1200208 Juortanansalon luontoarvoja, joiden vuoksi alueet on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Edellä mainittujen Natura-alueiden lajiluetteloihin on merkitty ahma. Tämän poikkeuslupan nojalla tapahtuva ahman pyynti tapahtuu lähimmillään yli 30 km:n etäisyydellä edellä mainittuja Natura 2000 -alueita. Täten kyseessä ei ole myöskään sellainen

toiminta alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti olisi alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Näin ollen Suomen riistakeskus katsoo, että hakemuksessa esitetty ja tällä päätöksellä sallittu toiminta ei luonnonsuojelulain 35 §:n 1 momentin sanamuodon mukaisesti todennäköisesti merkittävästi heikennä valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Näin ollen luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista vaikutusarviota ei ole tarpeen tehdä. Asiassa ei ole myöskään sellaisia syitä, joiden vuoksi olisi tarpeen pyytää alueella toimivaltaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa.

RAJATTU ALUE

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Rajausta harkittaessa on otettu huomioon porotaloudelle aiheutunut erityisen merkittävä vahinko ja vahingonuhka.

Rajaus on tehty myös siten, että varmistuttaisiin mahdollisimman hyvin siitä, että pyynti kohdistuu juuri erityisen merkittävää vahinkoa porotaloudelle aiheuttavaan ahmaan ja että myös poikkeusluvan käyttö on käytännössä mahdollista ottaen huomioon ahman luonnollinen liikkumisalue vahinkojen perusteella.

Suomen riistakeskus katsoo tässä tapauksessa edellytysten täyttyvän siten, että poikkeuslupa voidaan myöntää hakemuksen mukaisesti rajatulle alueelle.

Lisäksi poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästää luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

POIKKEUSLUPA-AIKA

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää korkeintaan 31 vuorokauden ajaksi. Suomen riistakeskus katsoo, että poikkeuslupa-aikaa on tarpeen rajata päätöskohdassa mainitulle ajanjaksolle, jotta huomioidaan ahman lisääntymisaika.

Suomen riistakeskus on linjannut, että eläinsuojelullisten seikkojen takia metsästysvuonna 2024-2025 pyynti lopetetaan tammikuun lopussa 2025. Pohjois-Ruotsissa tehdyn väitöskirjan mukaan 18:sta GPS-pannoitetusta naaraasta, jotka synnyttivät 31 pentuetta 2004-2014 välisenä aikana, vain yksi pentue näytti syntyneen tammikuun puolella ja sekin 29.1.

SALLITTU PYYNNIN MÄÄRÄ JA VAHINKOA AIHEUTTAVAN AHMAN YKSILÖINTI

Poikkeuslupa on myönnetty päätöskohdan mukaisesti yhden ahman metsästämiseen.

Suomen riistakeskus katsoo, että saaduilla selvityksillä ja perusteilla pyynti kohdistuu juuri erityisen merkittävää vahinkoa porotaloudelle aiheuttavaan ahmaan ottaen huomioon, että hakijalle on myönnetty poikkeuslupa vain yhden ahman metsästämiseksi ja pyynti tulee toteuttaa myös tiukasti rajatulta alueelta. Suomen riistakeskus katsoo, että tämä ohjaa hakijaa aluerajauksen lisäksi kohdistamaan pyyntiä juuri erityisen merkittävää vahinkoa porotaloudelle aiheuttavaan ahmaan. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus katsoo päätöksessään (koski ilvestä), että erityistä vahinkoa aiheuttava ilves on pyritty tällä tavalla yksilöimään riittävästi (Dnro 523/03.04.04.04.34/2023, annettu 7.12.2023).

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt eläinsuojelullisten seikkojen takia, että pyynnissä tulee pyrkiä varmistamaan, ettei saaliiksi kohdennu ahmanaaras, jolla on pennut pesässä tai jota alle vuoden ikäinen pentu seuraa.

Suomen riistakeskus katsoo, että myönnetyllä poikkeusluvalla voidaan vastata tämän hetkisten tietojen perusteella niihin syihin, joita hakemuksessa on esitetty.

PÄÄTÖKSEEN LIITTYVÄT MUUT POIKKEUKSET

Suomen riistakeskus katsoo, että tässä nimenomaisessa tapauksessa jo syntyneet porovahingot ovat erityisen merkittäviä ja enempien vahinkojen estämiseksi pyynti tulee voida suorittaa mahdollisimman tehokkaasti. Ottaen huomioon alueen olosuhteet, jo syntyneet erityisen merkittävät vahingot ja riskin enempien vahinkojen syntymiseen, Suomen riistakeskus katsoo, että

1) Pyyntin yhteydessä voidaan poiketa päätöksen mukaisesti metsästyslain 32 §:ssä säädetystä maalla kulkevan moottorikäyttöisen ajoneuvon käytön rajoituksesta. Suomen riistakeskus on kuitenkin rajoittanut pyynnissä käytettävien maalla kulkevien moottorikäyttöisten ajoneuvojen (moottorikelkkojen) määrän kymmeneen (10), jotta päästään tehokkaaseen pyyntin toteuttamiseen erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi.

2) Lisäksi tässä yhteydessä voidaan poiketa metsästyslain 33 §:n 1 momentin 5 kohdan keinotekoisien valolähteen käyttökiellosta. Tehokkuuden varmistamiseksi Suomen riistakeskus katsoo, että talviaikaisen lyhyen päivän takia on tarpeen sallia keinovalon käyttö.

3) Lisäksi tässä yhteydessä on tarpeen poiketa metsästysaseen kuljettamista maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa koskevasta metsästyslain 35 §:n 3 momentin kiellosta, koska hakijalla on tähän hyväksyttävä syy.

4) Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2 momentin kiellosta ahman välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (moottorikelkka) moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojukseen tai suojattuun tilaan.

Poikkeaminen on tarpeen lopettamistilanteen sujuvoittamiseksi.

MUUT PÄÄTÖKSESSÄ ANNETUT EHDOT

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin sanamuoto - voidaan myöntää - osoittaa, että Suomen riistakeskuksella on harkintavaltaa poikkeuksen myöntämisessä. Näin ollen päätökset perustuvat myös tarkoituksenmukaisuusharkintaan, eikä poikkeuslupia ole pakko myöntää, vaikka muodolliset edellytykset poikkeusluvan myöntämiseksi täytyisivät.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaisesti pyynti pitää kohdistaa sille rajatulle alueelle, jolla poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Pyynnin valikoivuus ja rajoittuneisuus toteutuu päätöksen asettamissa alueellisissa, ajallisissa ja määrällisissä rajoissa sekä päätöksenmukaisesti toteutetuin pyyntimenettelyin.

Edellä mainituista seikoista johtuen Suomen riistakeskus on:

1. rajannut poikkeuslupa-alueen todetulle erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttavan ahmayksilön elinalueelle.
2. rajannut pyynnin määrän yhteen ahmaan, jotta varmistuttaisiin siitä, että pyynnillä ei ole haitallista vaikutusta suotuisan suojelun tason säilyttämiseen tai sen saavuttamiseen lajin luontaisella levinneisyysalueella. Lisäksi Suomen riistakeskus on rajannut pyynnin vain yksilöön, josta riistavahinkorekisterin tietojen perusteella on todettu aiheuttaneen vahinkoja.
3. rajannut poikkeuslupa-ajan päättymään tammikuun loppuun, jotta huomioidaan ahman tuleva lisääntymisaika.
4. asettanut ehdon, että pyynnissä tulee pyrkiä varmistamaan, ettei saaliiksi kohdennu ahmanaaras, jolla on pennut pesässä tai jota alle vuoden ikäinen pentu seuraa.
5. asettanut rajauksen moottoriajoneuvomäärälle, jota voidaan käyttää kerrallaan yhdessä pyyntitapahtumassa.
6. asettanut ehdon, että ennen pyyntiin ryhtymistä ja jokaisesta pyyntiin lähdöstä on etukäteen ilmoitettava osallistuvien nimet sekä pyyntialue alueen poliisilaitokselle, Kainuun rajavartiostolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle. Lisäksi jokaisen pyyntipäivän jälkeen tulee tehdä ilmoitus metsästyksen päättymisestä edellä mainituille tahoille. Koska pyyntialue on kunnassa, jossa on rajavyyhykettä, edellä mainitut ilmoitukset on tehtävä myös rajavartiostolle. Metsästyslain 88 §:ssä säädetään tarkemmin metsästyksen valvonnasta. Sen mukaan poliisin, rajavartiolaitoksen ja tulliviranomaisten sekä riistahallintolaissa tarkoitettujen metsästyksenvalvojien tulee toimialueellaan valvoa, että metsästystä koskevia säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan. Valtion omistamilla alueilla lain noudattamista valvovat virkamiehet, joiden tehtäväksi valvonta säädetään tai määrätään eli käytännössä valvontaa hoitavat Metsähallituksen erätarkastajat. Lisäksi maanomistajalla ja metsästysoikeuden haltijalla on oikeus valvoa metsästyslain noudattamista alueellaan.
7. asettanut ehdon pyynnin tuloksen ilmoittamisesta Suomen riistakeskukselle, poliisille, rajavartiostolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle.
8. asettanut ehdon, että poikkeusluvan nojalla saaliiksi saatu ahma on toimitettava Luonnonvarakeskukselle, sillä metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan 41 a §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella saaliiksi saatu

ahma kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeväälle tutkimuslaitokselle.

9. asettanut ehdon, että poikkeuslupaa ei saa käyttää kaupallisessa tarkoituksessa poikkeuslupan käyttötarkoituksen vuoksi.

10. asettanut ehdon, että maastoon haavoittuneena jääneestä ahmasta on viipymättä ilmoitettava poliisille metsästysasetuksen 40 §:n mukaisesti ja Suomen riistakeskukselle metsästysjärjestelyjen seurannan ja kehittämisen takia.

11. asettanut ehdon, että poikkeuslupan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia metsästyslain 30 §:n mukaisesti. Lisäksi metsästysasetuksen 23 §:n mukaisesti metsästyksen johtajan tulee 1. suunnitella käytännön metsästystapahtumat, 2. antaa metsästyksen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä sekä 3. huolehtia, että poikkeuslupan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

LOPPUYHTEENVETO

Euroopan unionin tuomioistuimen mukaan (tuomio C-674/17, 10.10.2019) luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta, jossa määritellään yksityiskohtaisesti ja kattavasti edellytykset, joilla jäsenvaltiot voivat poiketa 12-14 artiklasta sekä 15 artiklan a ja b alakohdasta, on direktiivillä käyttöön otettua suojelujärjestelmää koskeva poikkeus, jota on tulkittava suppeasti (ks. vastaavasti tuomio 20.10.2005, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, C-6/04, EU:C:2005:626, 111 kohta ja tuomio 10.5.2007, komissio v. Itävalta, C-508/04, EU:C:2007:274, 110 ja 128 kohta) ja jonka vuoksi todistustaakka edellytysten täyttymisestä on päätöksen tekevällä viranomaisella kunkin poikkeuksen osalta (ks. vastaavasti tuomio 8.6.2006, WWF Italia ym., C-60/05, EU:C:2006:378, 34 kohta). Poikkeuslupan hakija on esittänyt perusteensa hakemuksessaan. Koska todistustaakka poikkeuslupaedellytysten täyttymisestä on Suomen riistakeskuksella, on Suomen riistakeskus selvittänyt hakemuksen perusteita hakemuksessa esitettyä seikkaperäisemmin päätöksestä ilmenevällä tavalla.

Hakija on hakenut lupaa yhden ahman pyydystämiseksi porotaloudelle aiheutuvien erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi. Rajatulta poikkeuslupa-alueelta on löytynyt kumuloituvia ahman aiheuttamia porovahinkoja. Näiden tietojen perusteella voidaan perustellusti olettaa pyynnin kohdistuvan erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttavaan yksilöön.

Hakijalle myönnetään metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu poikkeuslupa yhden ahman tappamiseen päätöksessä rajatulle alueelle porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi, koska muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole. Yhden ahman poistaminen ei haittaa myöskään suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Erittäin rajoitettu poikkeuslupa on myönnetty vain todetulle erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttavan ahmayksilön elinalueelle. Lisäksi päätösharkinnassa on otettu huomioon Riistavahinkorekisteriin kirjattujen ja hakijan antamien tietojen perusteella kyseisellä alueella tapahtuneet erityisen merkittävät porovahingot. Mahdollistettu valikoiva ja rajoitettu pyynti toteuttaa ahmakannan hoitosuunnitelman toimenpiteiden toteuttamista.

Hakijalle myönnetään myös lupa käyttää pyynnissä päätöksessä erikseen

mainittuja kiellettyjä pyyntimenetelmiä, koska poroja tappava ahma on tarkoituksenmukaista poistaa mahdollisimman nopeasti uusien vahinkojen estämiseksi.

Edellä mainituilla perusteluilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen.

Päätöksen täytäntöönpano

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin mukaan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa tai asetuksessa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Riistahallintolain (158/2011) 31 §:n 2 momentin mukaan yksittäistä lupaa koskeva Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että tämä päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, koska poikkeuslupa erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi menettäisi merkityksensä, jos sitä ei voisi panna täytäntöön heti päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien.

Edellä olevan perusteella tämä Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien. Riistahallintolain 31 §:n 2 momentin nojalla muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 32 §, 33 §, 35 §, 37 §:n 3 momentti, 41 §:n 1, 4 ja 5 momentti, 41 a §:n 1 ja 2 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, luonnonsuojelulain (9/2023) 34 ja 35 §, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, poikkeusluvalla sallittavasta ahman metsästyksestä metsästysvuonna 2021-2022 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1325/2021) 1-3 §, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §:n 1 momentin 7 kohta.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Marko Paasimaa 0294312232 marko.paasimaa@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Sauli Härkönen
julkisten hallintotehtävien päällikkö

Marko Paasimaa
lupahallintopäällikkö

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.

JAKELU

Tiedoksi:
SUOMUSSALMEN RIISTANHOITOYHDISTYS
OULUN POLIISILAITOS
KAINUUN RAJAVARTIOSTO
LUONNONVARAKESKUS
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON KAINUUN PIIRI RY
PALISKUNTAIN YHDISTYS
HYRYNSALMEN-RISTIJÄRVEN RIISTANHOITOYHDISTYS
LUONNONSUOJELULIITTO TAPIOLA POHJOIS-SAVO-KAINUU
METSÄHALLITUS

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

LIITTEET

LIITE 1: Poikkeuslupa-alue
LIITE 2: Luonnonvarakeskus saate
LIITE 3: Luonnonvarakeskus tietolomake

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusajankohta

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusajankohta jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä voidaan periä oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>) mukaisesti. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksut/hallinto-oikeudessa.html>.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 Oulu
 Käyntiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Torikatu 34–40, Oulu
 Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
 Puhelin: 029 56 42800 Faksi: 029 56 42841

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.